

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ

Освітня програма Фізична культура і спорт

галузь знань 01 «Освіта/Педагогіка»
спеціальність 017 «Фізична культура і спорт»

Рівень вищої освіти Другий (магістерський)

Профіль програми

Тип та обсяг програми	Освітньо-професійна, 90 кредитів ЄКТС/ 1 рік 4 місяців
Ліцензія	Підготовка бакалаврів, спеціалістів, магістрів: (відповідно до Постанов Кабінету Міністрів України від 13.12.2006 р. №1719, від 27.08.2010 р. №787)
Акредитація	Сертифікат №
Ступінь, що присвоюється	Магістр
Форма(и) навчання	Денна, заочна
Запис у дипломі	Магістр освіти. Викладач фізичної культури і спорту. Тренер з (вид спорту).
Опис предметної області	<p>Об'єкт вивчення та діяльності: процеси формування світоглядних, мотиваційно-ціннісних орієнтацій і установок на досягнення максимально високих спортивних результатів, фізичне, інтелектуальне та духовне вдосконалення, збереження і зміцнення здоров'я, ведення здорового способу життя, оптимізації психофізичного стану спортсмена, побудова тренувального процесу спортсмена на різних етапах підготовки.</p> <p>Цілі навчання: Здобуття освіти в сфері спорту, рухової активності, рекреації, пропаганді здорового способу життя, сфері послуг, туризму, сфері управління, науково-дослідної роботи, виконавчої майстерності.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: тренерська діяльність: сприяння соціалізації, формуванню загальної культури особистості спортсменів в процесі спортивного тренування, їх залученню до загальнолюдських цінностей та здорового способу життя; вирішування спортивно-тренувальних та педагогічних завдань в рамках спортивних установ різного рівня, орієнтованих на аналіз наукової та науково-практичної літератури та узагальнення практики в галузі спорту; здійснення навчання і виховання в процесі тренувальних занять; визначення змісту тренувального процесу в рамках планів підготовки спортсменів з урахуванням результатів оцінювання фізичного, психофізіологічного і функціонального стану спортсменів; забезпечення належного рівня всіх видів підготовленості спортсменів; забезпечення необхідного запасу знань, рухових умінь і навичок, а також достатнього рівня фізичної підготовленості спортсменів для збереження і зміцнення їх здоров'я і спортивної діяльності; участь в змаганнях різного рівня; співробітництво зі спортсменами, педагогами, батьками (особами їх</p>

замінюють);

керівництво групою спортивної підготовки, командою: формування особистості спортсменів в процесі занять обраним видом спорту, їх залучення до загальнолюдських цінностей, здорового способу життя, моральним принципам чесної конкуренції; відбір для занять обраним видом спорту з використанням сучасних технологій визначення здатності до занять тим чи іншим видом спорту; планування тренувального процесу з установкою на досягнення високих спортивних результатів; підбирання адекватних поставленим завданням засобів і методів тренування, визначення величини навантажень, адекватних можливостям індивіда з установкою на досягнення спортивного результату; управління тренувальним процесом на основі контролю функціонального стану, досягнутого рівня техніки рухових дій і працездатності спортсменів і внесення відповідних коректив в тренувальний процес; забезпечення своєчасного проходження лікарського контролю і здійснення педагогічного, психофізіологічного, функціонального контролю за станом спортсменів;

рекреаційна діяльність: залучення спортсменів до рекреаційної діяльності як фактору здорового способу життя, відновлення працездатності, гармонійного духовного та функціонального розвитку; реалізація програми, режимів занять з рухової рекреації та реабілітації спортсменів; підбирання адекватних поставленим завданням засобів, методів і форм рекреаційної та реабілітаційної діяльності на різних етапах підготовки спортсменів; сприяння усвідомленому використанню засобів рекреації і реабілітації як засобів відновлення працездатності і зміцнення здоров'я, залучення до здорового способу життя;

організаційно-управлінська діяльність: організація та проведення спортивних заходів; здійснення професійної діяльності, керуючись Конституцією України, законами України і нормативними документами органів управління фізичною культурою і спортом та освітою, нормативно-правовими актами у сфері фізичної культури і спорту та освіти; організація роботи малих колективів виконавців; праця з фінансово-господарською документацією в сфері фізичної культури і спорту; дотримання правил внутрішнього трудового розпорядку, техніки безпеки, забезпечення охорони життя і здоров'я людей в процесі занять

науково-дослідницька діяльність: виявлення актуальних питань в сфері спорту; проведення наукових досліджень з визначення ефективності різних видів діяльності в сфері спорту з використанням випробуваних методик; здійснення наукового аналізу, узагальнення та оформлення результатів дослідження; використання інформаційних технологій для планування і корекції процесів професійної діяльності, контролю стану спортсменів, обробки результатів досліджень, вирішення інших практичних завдань

культурно-просвітницька діяльність: аналіз і узагальнення важливих проблем сучасного розвитку спорту з використанням засобів масової інформації; проведення пропагандистських та інформаційних

кампаній з питань впливу занять спортом на зміцнення здоров'я, підтримки працездатності, активного довголіття, залучення дітей та молоді до занять спортом.

Методи, методики та технології (якими має оволодіти здобувач вищої освіти для застосовування на практиці)

методи: навчання і тренування: 1) загальнопедагогічні, що включають словесні та наочні методи; 2) практичні, що включають метод регламентованої вправи, ігровий і змагальний методи та інші; науково-дослідницькі: метод аналізу літературних даних, методи педагогічних спостережень; методи педагогічного тестування для визначення рівня фізичної і технічної підготовленості; методи визначення функціонального стану організму (визначення артеріального тиску, показників варіаційної пульсометрії, метод ортостатичної проби, оцінка можливостей кардіореспіраторної системи, метод визначення працездатності по субмаксимальному тесту Валунда-Шестранда (PWC_{170}), метод визначення адаптивних можливостей організму); методи реєстрації психофізіологічних показників (визначення швидкості простої реакції на світловий подразник, простої реакції на звуковий подразник, складної реакції розрізнення, теппінг-тест, визначення точності відтворення заданого інтервалу часу, точність скорочення заданого інтервалу часу наполовину, точність відтворення заданого інтервалу часу по звуку, точність скорочення заданого інтервалу часу по звуку, метод визначення сили нервової системи, метод визначення показників зорово-моторної реакції, методи реєстрації рівня уваги, психічної стійкості, розумової працездатності); методи реєстрації комплексу показників роботи сенсорних систем (визначення порогу кінестатичної чутливості, точність відтворення зусилля, рівного половині від максимального, методика суб'єктивної оцінки величини фізичного навантаження); метод аналізу біоритмів; математико-статистичні методи із застосуванням кореляційного, факторного, кластерного, регресійного аналізу, а також порівняння вибірок за допомогою комп'ютерних математико-статистичних програм «EXCEL», «SPSS» та ін.

методики: навчання і тренування, розвитку фізичних (рухових) якостей, контролю рівня підготовленості і функціонального стану та ін.

технології: педагогічні (гармонійного (розумового, фізичного, духовного) розвитку, розвитку творчих здібностей, максимальної реалізації природних задатків в спорті та ін.), медико-біологічні (відновлення працездатності, контролю функціонального стану та рівня здоров'я спортсменів), інформаційні (електронні бази, наукометричні бази, електронні посібники інтернет-технології тощо), інтерактивні (без застосування та з застосуванням інформаційних та мультимедійних засобів навчання)

інструменти та обладнання (об'єкти/предмети, пристрої та прилади, які здобувач вищої освіти вчиться застосовувати і використовувати): сучасні прилади для діагностики функціонального стану (типа «Polar»«Kardiolab»та ін.; сучасні технічні прилади та тренажери для тренування та контролю функціонального стану, біомеханічних

	параметрів рухів; прилади для визначення рівня функціонування сенсорних систем, сучасні комп'ютерні програми для визначення психофізіологічного стану людини, властивостей нервової системи, сучасні програми для обробки інформації тощо.
Академічні права випускників	Продовження навчання на усіх програмах третього освітньо-наукового рівня

Ціль програми

Формуванні у майбутніх магістрів здатності розв'язувати складних спеціалізованих задач та практичних проблем в процесі професійної діяльності у сфері фізичної культури і спорту. Освітньо-професійна програма «Фізична культура і спорт» забезпечує якісну підготовку магістрів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт», глибокі професійні знання, розвинені аналітичні здібності, широкий кругозір, сучасний світогляд на явища та тенденції у світовій і вітчизняній теорії та практиці фізичної культури і спорту.

Характеристика програми

Предметна область, напрям	Тренерська діяльність: сприяння соціалізації, формуванню загальної культури особистості спортсменів в процесі спортивного тренування; Рекреаційна діяльність: залучення спортсменів до рекреаційної діяльності як фактору здорового способу життя, відновлення працездатності, гармонійного духовного та функціонального розвитку організаційно-управлінська діяльність: організація та проведення спортивних заходів; здійснення професійної діяльності Науково-дослідницька діяльність: виявлення актуальних питань в сфері спорту; проведення наукових досліджень з визначення ефективності різних видів діяльності в сфері спорту Культурно-просвітницька діяльність: аналіз і узагальнення важливих проблем сучасного розвитку спорту з використанням засобів масової інформації Методи, методики та технології (якими має оволодіти здобувач вищої освіти для застосовування на практиці) <u>методи:</u> навчання і тренування: загальнопедагогічні, науково-дослідницькі
Орієнтація програми	Освітньо-професійна
Особливості програми	Об'єкт вивчення та діяльності: процеси формування світоглядних, мотиваційно-ціннісних орієнтацій і установок на досягнення максимально високих спортивних результатів, фізичне, інтелектуальне та духовне вдосконалення, збереження і зміцнення здоров'я, ведення здорового способу життя, оптимізації психофізичного стану спортсмена, побудова тренувального процесу спортсмена на різних етапах підготовки.

Програмні компетентності

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у галузі спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів даної предметної області, проведення досліджень та/або здійснення
-----------------------------------	--

	інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов
Загальні компетентності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях 3. Здатність планувати та управляти часом 4. Здатність спілкуватися державною та іноземними мовами як усно, так і письмово 5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), здатність приймати обґрунтовані рішення 6. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети; володіння навичками міжособистісної взаємодії, 7. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) 8. Здатність до цінування та поваги різноманітності та мультикультурності 9. Здатність працювати в міжнародному контексті 10. Здатність працювати автономно 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації на основі креативності
Спеціальні (фахові) компетентності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності в сфері і спорту, що передбачає застосування певних теорій та методів педагогіки, основ спортивного тренування, загальної теорії спорту, фізіології, біомеханіки, морфології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов 2. Здатність до володіння педагогічними, медико-біологічними, інформаційними технологіями для побудови процесу спортивної підготовки, ефективного застосування засобів усіх видів підготовки спортсменів 3. Здатність вести документацію, що забезпечує процес спортивного тренування на різних етапах підготовки спортсменів 4. Здатність здійснювати профілактику травматизму, забезпечувати охорону життя і здоров'я спортсменів 5. Здатність самостійно будувати навчально-тренувальний процес в багаторічній підготовці спортсмена, планувати процес спортивного тренування на різних етапах підготовки спортсмена, в різних структурних елементах річного циклу підготовки 6. Здатність оцінювати фізичні здібності і функціональний стан спортсменів, адекватно вибирати засоби і методи спортивного тренування для досягнення індивідуальних максимально високих спортивних результатів з урахуванням індивідуальних особливостей спортсменів 7. Здатність до якісного оформлення педагогічних розробок в галузі спорту 8. Здатність до евристичної діяльності, що відображується в здатності до наукового пошуку в галузі спорту 9. Здатність застосовувати основні закони природничо-наукових дисциплін у професійній діяльності, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження в професійній діяльності

Результати навчання

Програмні результати навчання		Компетентності
Знання	Уміння	Зміст
<i>Загально-когнітивна сфера</i>		
Володіє культурою мислення, здатний до узагальнення, аналізу, сприйняття інформації, постановці мети і вибору шляхів її досягнення	Вміє проводити дослідження на відповідному рівні. Вміє здійснювати пошук, обробку та аналізу інформації з різних джерел.	Інтегральна компетентність; Загальна компетентність 1 Загальна компетентність 2 Загальна компетентність 3 Загальна компетентність 4 Спеціальна компетентність 1 Спеціальна компетентність 2
Знає шляхи реалізації теоретичних знань в практиці роботи з представниками різних груп населення	Вміє вчитися і оволодівати сучасними знаннями для їх подальшої реалізації в практиці.	Інтегральна компетентність; Загальна компетентність 5 Загальна компетентність 6 Загальна компетентність 7 Спеціальна компетентність 1 Спеціальна компетентність 2
Знає основи планування роботи	Вміє спілкуватися, читати та писати науково-методичні твори як на рідній мові, так і на іноземними Вміє логічно вірно, аргументовано і ясно будувати усну та письмову мову	Інтегральна компетентність; Загальна компетентність 3 Загальна компетентність 6 Загальна компетентність 7 Загальна компетентність 8 Загальна компетентність 9 Спеціальна компетентність 2 Спеціальна компетентність 3
Знає засоби розвитку креативності та шляхи впровадження в життя нових ідей	Вміє виявляти та реалізовувати ініціативу та підприємливість	Інтегральна компетентність; Загальна компетентність 9 Загальна компетентність 10 Загальна компетентність 11 Спеціальна компетентність 1 Спеціальна компетентність 2 Спеціальна компетентність 5
Знає, як оцінювати ризики і приймати рішення в різних (стандартних і нестандартних) ситуаціях	Вміє працювати в колективі і команді, взаємодіяти з керівництвом, колегами та соціальними партнерами Вміє будувати міжособистісні співвідношення в колективі на основі взаєморозуміння, взаємоповаги та пошуку оптимальних шляхів досягнення мети Вміє ставити цілі, мотивувати діяльність учнів, організувати і контролювати їх роботу з прийняттям на себе	Інтегральна компетентність; Загальна компетентність 6 Загальна компетентність 7 Загальна компетентність 8 Загальна компетентність 9 Спеціальна компетентність 2 Спеціальна компетентність 3 Спеціальна компетентність 4 Спеціальна компетентність 5

	відповідальності за якість освітнього процесу Володіє засобами саморозвитку, самовдосконалення, підвищення кваліфікації та професійної майстерності	
Прагне до постійного саморозвитку, самовдосконалення та підвищення своєї кваліфікації і майстерності	Вміє зберігати і розвивати культурні традиції, знаходити та зберігати історичну й культурну спадщину, передавати ці знання наступним поколінням	Інтегральна компетентність; Загальна компетентність 6 Загальна компетентність 7 Загальна компетентність 8 Загальна компетентність 9 Спеціальна компетентність 1 Спеціальна компетентність 2 Спеціальна компетентність 5 Спеціальна компетентність 7 Спеціальна компетентність 8 Спеціальна компетентність 9
Шанобливо і дбайливо ставиться до історичної спадщини і культурних традицій, толерантно сприймає соціальні та культурні відмінності, здатний до діалогу з представниками інших культур і держав	Вміє спілкуватися та працювати з представниками різних країн, культур, політичних та релігійних поглядів	Інтегральна компетентність; Загальна компетентність 6 Загальна компетентність 7 Загальна компетентність 8 Загальна компетентність 9 Спеціальна компетентність 8
Усвідомлює рушійні сили і закономірності історичного процесу; роль насильства і ненасильства в історії, місце людини в історичному процесі, політичної організації суспільства	Вміє спілкуватися та працювати з представниками різних країн, культур, політичних та релігійних поглядів	Інтегральна компетентність; Загальна компетентність 6 Загальна компетентність 7 Загальна компетентність 8 Загальна компетентність 9 Спеціальна компетентність 8
Вміє критично оцінювати свої достоїнства і недоліки, намітити шляхи і вибрати засоби розвитку достоїнств і усунення недоліків	Вміє бути критичним і самокритичним	Інтегральна компетентність; Загальна компетентність 6 Загальна компетентність 7 Загальна компетентність 8 Загальна компетентність 9 Спеціальна компетентність 1 Спеціальна компетентність 2 Спеціальна компетентність 5 Спеціальна компетентність 7 Спеціальна компетентність 8 Спеціальна компетентність 9
Знає принципи розвитку креативності та нестандартного мислення	Вміє розробляти проекти та управляти їх реалізацією	Інтегральна компетентність; Загальна компетентність 1 Загальна компетентність 10 Загальна компетентність 11 Спеціальна компетентність 9
Фахова сфера		
Знає та вміє застосовувати на практиці основні положення	Володіє актуальними для обраного виду спорту	Спеціальна компетентність 1 Спеціальна компетентність 2

<p>фізіології, біомеханіки, морфології, психології, біохімії для розвитку фізичних (рухових) якостей, формування рухових умінь і навичок спортсменів, володіє засобами інтегрального гармонійного (розумового, духовного і фізичного) розвитку спортсмена</p>	<p>технологіями функціонального, педагогічного, психофізіологічного контролю і корекції, засобами і методами управління станом людини</p>	<p>Спеціальна компетентність 3 Спеціальна компетентність 4 Спеціальна компетентність 5</p>
<p>Знає, як застосовувати на практиці основні вчення в галузі спорту</p>	<p>Володіє актуальними для обраного виду спорту технологіями педагогічного контролю і корекції, засобами і методами управління станом людини</p>	<p>Спеціальна компетентність 2 Спеціальна компетентність 3 Спеціальна компетентність 4 Спеціальна компетентність 5 Спеціальна компетентність 6</p>
<p>Знає вимоги до оформлення документації та основні закономірності побудови документів для здійснення навчально-тренувального процесу в галузі спорту</p>	<p>Вміє визначати цілі і завдання, планувати тренувальні заняття, розробляти необхідну документацію для проведення занять з обраного виду спорту Здатний складати планувальну і звітну документацію, організувати та проводити спортивні змагання Вміє практично використовувати документи державних і громадських органів управління у сфері спорту Вміє складати індивідуальні фінансові документи обліку та звітності у сфері спорту, працювати з фінансово-господарською документацією</p>	<p>Спеціальна компетентність 3 Спеціальна компетентність 4 Спеціальна компетентність 5 Спеціальна компетентність 6 Спеціальна компетентність 7</p>
<p>Знає правила профілактики травматизму та надання першої медичної допомоги; володіє основними методами захисту від можливих наслідків аварій, катастроф, стихійних лих Знає, як використовувати накопичені в галузі спорту духовні цінності, отримані знання про особливості</p>	<p>Вміє приймати рішення щодо профілактики травматизму та надання першої медичної допомоги; володіє навичками здійснення безпечної діяльності</p>	<p>Спеціальна компетентність 4 Спеціальна компетентність 5 Спеціальна компетентність 6 Спеціальна компетентність 7 Спеціальна компетентність 8</p>

<p>особистості для виховання патріотизму, профілактики девіантної поведінки, формування здорового способу життя, потреби в регулярних тренувальних заняттях</p>		
<p>Знає закономірності побудови навчально-тренувального процесу з обраного виду спорту</p> <p>Здатний формувати усвідомлене використання засобів реабілітації та рекреації як фактора відновлення працездатності, забезпечення спортивного довголіття;</p>	<p>Вміє реалізовувати програми тренування на різних етапах підготовки спортсменів, що включають в себе технології управління масою тіла, питання харчування і регуляції психічного стану, враховуючи морфофункціональні, психологічні та вікові особливості спортсменів</p>	<p>Спеціальна компетентність 1 Спеціальна компетентність 2 Спеціальна компетентність 5 Спеціальна компетентність 6 Спеціальна компетентність 7 Спеціальна компетентність 8 Спеціальна компетентність 9</p>
<p>Знає методи педагогічного, медико-біологічного контролю за рівнем функціонального стану, фізичної, технічної, тактичної, психологічної підготовленості</p>	<p>Вміє здійснювати функціональний, педагогічний, медико-біологічний, психофізіологічний контроль, оцінювати процес і результати тренувального процесу</p>	<p>Спеціальна компетентність 1 Спеціальна компетентність 2 Спеціальна компетентність 5 Спеціальна компетентність 6 Спеціальна компетентність 7 Спеціальна компетентність 8 Спеціальна компетентність 9</p>
<p>Знає сучасні інформаційні технології для якісного оформлення результатів тренерських розробок</p>	<p>Вміє оформляти тренерські розробки у вигляді звітів, статей, презентацій, патентів, авторських свідоцтв.</p>	<p>Спеціальна компетентність 1 Спеціальна компетентність 2 Спеціальна компетентність 5 Спеціальна компетентність 6 Спеціальна компетентність 7 Спеціальна компетентність 8 Спеціальна компетентність 9</p>
<p>Знає сучасні напрямки науково-дослідної роботи в галузі спорту.</p>	<p>Вміє проводити дослідницьку та проектну діяльність. Здатний виявляти актуальні питання в сфері фізичної культури і спорту</p> <p>Вміє проводити наукові дослідження з визначення ефективності різних сторін діяльності в сфері спорту з використанням апробованих методик</p> <p>Володіє методами обробки результатів досліджень з</p>	<p>Спеціальна компетентність 1 Спеціальна компетентність 2 Спеціальна компетентність 5 Спеціальна компетентність 6 Спеціальна компетентність 7 Спеціальна компетентність 8 Спеціальна компетентність 9</p>

	<p>використанням методів математичної статистики, інформаційних технологій, здатний формулювати і представляти узагальнення і висновки</p> <p>Здатний проводити науковий аналіз результатів досліджень і використовувати їх в практичній діяльності</p> <p>Володіє методами і засобами збору, узагальнення та використання інформації про досягнення в сфері спорту, прийомами агітаційно-пропагандистської роботи по залученню населення до занять спортивно-рекреаційною діяльністю</p>	
<p>Знає основні закони природничо-наукових дисциплін у професійній діяльності, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження в професійній діяльності</p>	<p>Вміє застосовувати основні закони природничо-наукових дисциплін у професійній діяльності, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження в професійній діяльності</p>	<p>Спеціальна компетентність 1 Спеціальна компетентність 2 Спеціальна компетентність 5 Спеціальна компетентність 6 Спеціальна компетентність 7 Спеціальна компетентність 8 Спеціальна компетентність 9</p>